

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 9553/2022
23.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хаџића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Татомир Лековић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., које заступа заједнички пуномоћник Бојан Милосављевић, адвокат из ..., ради утврђивања права својине, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 284/22 од 01.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 284/22 од 01.03.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П 36/21 од 02.12.2021. године, ставом првим изреке, тужба тужиоца којом тражи да се утврди да је власник по основу одржаја 10 комада алуминијумских врата, 3 разводна ормана за струју са припадајућим уређајима (утичницама и прекидачима), 500 метара каблова за расвету, 500 метара кабла за озвучење, 70 квадрата браварске конструкције летње баште са ригипском и расветом, 100 м² панел сендвича са испуном од полиуретана беле боје, одбацује се као недозвољена. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди према туженима да је власник по основу одржаја следећих половних покретних ствари: 12 комада клуб гарнитура (кожне), алуминијумске гарнитуре са подметачима и наслоном – 25 комада, тросед, двосед, кожна фотеља, гарнитура за седење, тросед, 6 гарнитура од кованог гвожђа (сто и 4 столице у једној гарнитурџи), 10 замризивача сандучара, судопера од прохрома за горњи шанк, доњи унутрашњи шанк, шанк у амфитеатру са расхладним витринама, компресор пумпа за воду, расхладна комора од 11 м³, ледомат ... од 50 кг леда, апарат за кафу са млином марке ..., 5 вентилатора, радни сто канцеларијски од медијапана обложен црвеном јарећом кожом ромбоидног облика произведен од предузећа ..., кожна канцеларијска столица, 5 столова од медијапана сиве боје димензија 50x50, 8 комплета санитарије са огледалима, 2 клима уређаја марке ..., трофазни калорифер, 2 плинска топа, радио

пријемник, 1 носач телевизора, 3 рачунара ..., 3 итисона, 7 комада 3D светлећих слова, 1 тенда од 100 м², стакло изнад фонтане, висећи подијум, што су тужени дужни признати, што ако не учине ова пресуда ће послужити као основ стицања права својине на покретним стварима, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженима исплати трошкове парничног поступка у износу од 706.150,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 284/22 од 01.03.2022. године, одбијена је, као неоснована, жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 36/21 од 02.12.2021. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено, преко пуномоћника, изјавио ревизију, из свих законом предвиђених разлога.

Тужени су одговорили на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побјијану пресуду на основу члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/2011...18/20) и нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. ЗПП, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом, као и битне повреде парничног поступка из члана 374. став 1. овог Закона које су учињене у поступку пред другостепеним судом. С тога, ревизијски навод о учињеној битној повреди из члана 374. став 2. тачка 8. ЗПП, да је суд противно одредбама закона одбио захтев странке да у поступку слободно употребљава свој језик и писмо, може бити ревизијски разлог, али је указивање ревидента неосновано, јер ту повреду није истицао у жалби, нити је повреда поступка учињена пред другостепеним судом (члан 407. став 1. тачка 2. ЗПП). Тужилац није ни постављао захтев за употребу свог језика у првостепеном поступку, с тога нема ни одлуке о захтеву за употребу свог језика.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац као закуподавац, је са ГГ из ..., као закупопримцем закључио уговор о закупу пословног простора под бројем Ов. .../..., као и Анекс овог уговора Ов. .../.... Наведеним уговором и анексом прописано је да закупац може издати у подзакуп пословни простор – дискотеку „...“ у ..., ... број ..., подзакупцу Предузећу за угоститељство и забаву „ДД“ ДОО Уговором је прописано да подзакуподавни однос може трајати до истека уговорног односа из уговора о подзакупу, а да ће за продужетак подзакупа бити потребна посебна сагласност закуподавца. Потом је ГГ, преко пуномоћника, дана 17.04.2002. године закључио уговор о подзакупу са Предузећем за угоститељство и забаву „ДД“ ДОО из ... Предмет уговора је управо наведени пословни простор, власништво тужиоца, а рок трајања је до 30.04.2005. године. У уговору је констатовано да опрема коју ће закупац унети јесте његова својина са којом ће слободано располагати, а да је дужан да за време трајања уговора сноси трошкове редовног одржавања просторија, да плаћа утрошену електричну енергију, воду, ПТТ услуге и друге комуналне услуге. Закуподавац је такође сагласан да закупац на основу овог уговора има право да изврши адаптацију

просторије ради привођења намени. По истеку уговора о закупу, којим су овде тужени, односно „ДД“ ДОО из ..., као подзакупац у подзакуп добила предметни пословни простор, након изведених улагања и куповине опреме ради обављања угоститељске делатности, а након што је „ДД“ ДОО престала да постоји отварањем стечајног поступка, тужилац је преко свог комшије, сведока ЂЂ закључао предметни пословни простор и на тај начин је тужене лишио државине, како самог пословног протора који је био предмет закупа, тако и покретних ствари које су купљене ради обављања угоститељске делатности.

Нижестепени судови су одбили тужбени захтев тужиоца с обзиром на то да тужилац није доказао да је у савесној државини предметних покретних ствари, односно да је непосредно вршио фактичку власт више од 10 година, односно од 2008. године. Тужилац је државину предметних покретних ствари стекао на тај начин што је након престанка закупа и подзакупа, објекат закључао и спречио тужене да држе предметне ствари. С обзиром на то да тужилац све време држања предметних ствари зна да оне нису у његовој својини, будући да из уговора о подзакупу од 2002. године произлази да је закуподавац закупцу предао само пословни простор, а опрема коју ће купац унети је његова својина и са њом ће слободно располагати, нису испуњени услови за стицање својине одржајем. Нижестепени судови су закључили да у предметном пословном простору није било ствари ГГ, према коме тужилац тврди да има потраживање, будући да је објекат 2000. године био потпуно празан, руниран и уништен. Судови су закључили да тужилац није доказао да има потраживање према туженима да би се евентуално могао користити правом ретенције.

По становишту Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилном применом одредаба материјалног права одлучили о тужбеном захтеву одбијањем.

Наиме, одредбом члана 28 .став 1. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да савестан и законит држалац покретне ствари, на које други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком три године, док је ставом 3. истог члана прописано да савестан држалац покретне ствари на којој други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 10 година.

Одредбом члана 32. наведеног Закона је прописано да на покретну ствар коју је њен власник напустио, право својине стиче лице које је узело ту ствар у државину са намером да је присвоји (окупација), ако Законом није другачије одређено.

Одржај је оригинарни начин стицања права својине на основу државине одређеног квалитета и протеча времена. Да би тужилац могао стећи право својине треба према ствари да се понаша као власник, а државина потребна за стицање права својине одржајем мора бити савесна. Законом је прописано да савесна државина постоји ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Савесна државина је услов за стицање права својине код редовног и код ванредног одржаја. У конкретном случају правилно су нижестепени судови закључили да државина тужиоца није савесна и правилно је одбијен тужбени захтев применом одредбе члана 28. став 1. и 3. Закона о основама својинскоправних односа.

По становишту Врховног касационог суда правилан је закључак нижестепених суда да власник ствари није на недвосмислен начин испољио правно релевантну вољу да се одриче права на стварима, посебно имајући у виду чињеницу да су тужени

тражили предају у државину предметних непокретности и да нису напустили предметне покретне ствари. Стога, нема услова за стицање права својине на предметним стварима на основу одредбе члана 32. Закона о основама својинскоправних односа.

Правилно су нижестепени судови закључили да тужилац није доказао да има потраживање према туженима да би се користио правом ретениције из члана 286.став 1. Закона о облигационим односима

На основу изнетог применом члана 414. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

Трошкови одговора на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису нужни. Због тога је захтев тужених за накнаду тих трошкова одбијен и применом члана 165.став 1. у вези члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у другом ставу изреке.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић